

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SEKCIÓ

CSERJÉS ÉS MÁSONK kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(53834/07. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2012. november 15.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

A Cserjés és mások kontra Magyarország ügyben,
az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Tanácsként tartott
ülésén, melynek tagjai voltak:

Dragoljub Popović, *Elnök*,

Sajó András,

Paulo Pinto de Albuquerque, *bírák*

és Françoise Elens-Passos, *Szekció Hivatalvezető-helyettes*

2012. október 23-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően
az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (53834/07. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján tizenhét magyar állampolgár (felsorolásukat ld. a Mellékletben) 2007. december 4-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. Képviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. 2010. szeptember 13-án a kérelem közlésre került a Kormány felé. A Tizennegyedik kiegészítő jegyzőkönyvvel összhangban három bíróból álló Tanácsra került kiszignálásra.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. Egy magántulajdonban lévő gazdasági társaság kérelmére 1996 májusában K. L. – a társaság alkalmazásában álló – erdőmérnök felmérte, hogy mekkora kárt okoztak az egyik vadásztársaság felügyelete alá tartozó vadállatok a társaság területén. Ezt követően, 1996. augusztus 1-jén, a társaság kártérítési pert indított a vadásztársaság ellen, melynek tagjai a kérelmezők.

5. 1997 márciusában a vadásztársaság megszűnt. Az eljárás 1997. június 10-én a jogutódok megállapításáig felfüggesztésre került.

6. 1999. március 6-án az eljárás folytatódott, mivel a felperes az alpereseket jelölte meg az eljárás jogutódjaiként.

7. A Kiskőrösi Városi Bíróság K. J. szakértőt nevezte ki a vadászház értékének felbecsülésére. A szakértő 2000. november 30-án nyújtotta be szakvéleményét.

8. 2003. július 9-én a Kiskőrösi Városi Bíróság a felperes javára döntött. A határozatot a Csongrád Megyei Bíróság 2005. február 23-án hatályon kívül helyezte.

9. A megismételt eljárásban az ügyet a Szeged Városi Bíróság tárgyalta, mivel Bács-Kiskun megye bírái elfogultságot jelentettek be. A bíróság újabb szakvéleményt kért K. L.-tól az okozott kár összegének megállapítására. A szakértő 2006. január 24-én nyújtotta be szakvéleményét.

10. 2006. március 3-án az elsőfokú bíróság ítéletet hozott, melyben a felperes javára döntött. A kérelmezők fellebbeztek, többek között azzal érveltek, hogy nem kapták meg időben a 2005. október 28-i tárgyalás jegyzőkönyvének másolatát, és megkérdőjelezték K. L. pártatlanságát.

11. Fellebbezés nyomán a Csongrád Megyei Bíróság hatályában fenntartotta a Városi Bíróság ítéletét. A tárgyalás jegyzőkönyvét illetően a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a Városi Bíróság nem volt köteles automatikusan megküldeni a jegyzőkönyvet. A kérelmezőknek lehetőségükben állt, hogy postai megküldéssel, vagy személyesen a bíróságon kérjék a jegyzőkönyvet. A kérelmezők első alkalommal 2006. január 11-én kértek másolatokat, s ennek nyomán a bíróság 2006. január 11-én annak ellenére megküldte a jegyzőkönyvet, hogy a kérelmezők nem fizették be a másolati díjat. A szabályoknak megfelelően foganatosított postai kézbesítés nem volt sikeres. A kérelmezők 2006. február 16-i ismételt kérelmére a másolatok 2006. február 21-én újból megküldésre kerültek. A bíróság továbbá rámutatott arra, hogy az alperesek jelen voltak a tárgyaláson, ahol jegyzeteket készíthettek, és nyolc napon belül észrevételeket nyújthattak be K. L. szakvéleményével kapcsolatosan, amit 2006. február 13-án kézhez kaptak. K. L. pártatlanságát illetően a bíróság hangsúlyozta, hogy ő volt az egyetlen szakértő, aki 1996-ban a helyszínen látta a kárt. Tíz évvel a károkozási esemény után a bíróság szerint újabb igazságügyi szakértő kinevezése abból a célból, hogy okirati bizonyítékok alapján járjon el, haszontalan lett volna. Egyébként pedig a szakvélemény elkészítése során K. L. a bíróság utasításai szerint járt el.

12. A kérelmezők felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Legfelsőbb Bírósághoz, amely 2007. május 10-én hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet. A határozatot 2007. június 14-én kézbesítették a kérelmezők számára.

A JOG

13. A kérelmezők azt panaszolták, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésében foglalt "ésszerű idő" követelményével. A Kormány vitatta az állítást.

14. A figyelembe veendő időszak az alperesek vonatkozásában 1999. március 6-án kezdődött, amikor a kérelmezők jogutódként megnevezésre kerültek, és 2007. május 10-én zárult le. Ilyen módon az eljárás három bírósági szinten körülbelül nyolc évig és két hónapig tartott. Az eljárás ezen hosszára figyelemmel a kérelmet elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

15. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII). Az összes elébe terjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem hozott fel olyan tényt vagy meggyőző érvet, ami a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének. Ezért az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették.

16. A kérelmezők a 6. cikk 1. bekezdése alapján az eljárás állítólagosan tisztességtelen voltát is panaszolták. Különösen azt panaszolták, hogy olyan szakértő került kirendelésre a kárösszeg felbecsülésére, aki nem szerepelt a szakértői listán, és elfogult volt, mivel korábban a felperes alkalmazásában állt. Továbbá, őket nem értesítették a szakértői vizsgálatról, így nem tudtak azzal kapcsolatosan észrevételeket benyújtani. Továbbá azt is panaszolták, hogy a 2005. október 28-i tárgyalás jegyzőkönyvét csak 2006. február 28-án kapták meg. Emiatt nem tudtak megfelelően felkészülni a védekezésre a 2006. március 3-ra kitűzött tárgyalásra. Továbbá, azt is panaszolták, hogy a felperessel ellentétben őket nem értesítették K. J. szakértő helyszíni vizsgálatának időpontjáról, amely vizsgálat tárgya a vadászház értékének a meghatározása volt.

17. K. L.-t és a jegyzőkönyv-másolatokat illetően a Bíróságnak az az álláspontja, hogy a Csongrád Megyei Bíróság megfelelően indokolta jogszerűségüket. Ebben a vonatkozásban nincs ok arra, hogy a Bíróság eltérjen a hazai bíróság megállapításaitól, amelyekben nincs nyoma önkényességnek. Ebből következően a kérelemnek ez a része nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3.(a) bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

18. K. J. helyszíni vizsgálatát illetően a Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmezők ezt a panaszt nem vetették fel hazai bíróság előtt. Ezért a kérelemnek ezt a részét a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztása miatt az Egyezmény 35. cikkének 1. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

19. Az Egyezmény 41. cikkére támaszkodva a kérelmezők fejenként 3.000 euró vagyoni kártérítést, valamint 4.800 euró nem vagyoni kártérítést követeltek. A Kormány vitatta az igényeket. A vagyoni kártérítési igényt elutasítva a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmezők nem vagyoni kárt szenvedtek, és fejenként 2.400 eurót ítél meg számukra, kivéve az egy

háztartásban élő Márin Istvánt és Márin Istvánnét, akik számára a Bíróság együttesen ítéli meg ezt az összeget.

20. A kérelmezők költségek tekintetében együttesen 500 eurót kértek. A Kormány nem nyilvánított véleményt a kérdéssel kapcsolatban. A birtokában lévő dokumentumokra és esetjogára figyelemmel a Bíróság az összes felmerült költség tekintetében a kérelmezők számára együttesen a teljes kért összeg megítélését tartja ésszerűnek.

21. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak három hónapon belül az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmezők számára nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében fejenként 2.400 (kétezer négyszáz) eurót – kivéve az egy háztartásban élő Márin Istvánt és Márin Istvánnét, akik számára együttesen ítéli meg ugyanezen összeget – továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét,
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében együttesen 500 (ötszáz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2012. november 15-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető-helyettes

Dragoljub Popović
Elnök

Melléklet**Az 53834/07. sz. ügy kérelmezői**

Schaffer Antal	1957	Császártöltés
Gyurákovics József	1948	Császártöltés
Schindler Péter	1939	Császártöltés
Walter András	1953	Budapest
Plech István	1954	Kéleshalom
Oláh József	1952	Császártöltés
Solt Árpád	1940	Baja
Nagy Sándor	1949	Császártöltés
Dénes István	1958	Kiskőrös
Magyar Ferenc	1954	Császártöltés
Tóth Ferdinánd	1941	Császártöltés
Lei Csaba	1968	Császártöltés
Lei Péter	1944	Császártöltés
Magyar János	1939	Császártöltés
Cserjés Sándor	1949	Baja
Pánczél Mária (Márin Istvánné)	1943	Császártöltés
Marschall Tamás	1942	Budapest
Márin István	1938	Császártöltés